

Asia: VN/14931/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tiedonhallinnan, tietohallinnon ja tietojärjestelmien muutoksen valmisteluun, suunnitteluun ja toteutukseen myönnettävästä rahoituksesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantaja on:

Kunta

Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (toimialariippumattomat muutoskohteet: perustietotekniikka, hallinnon järjestelmät ja tahe-järjestelyt jne.)

Lähtökohtaisesti asetusluonnos on hyvä. On kuitenkin huomioitava, että talous- ja henkilöstöhallinto sekä siihen liittyvät tieto- ja viestintäjärjestelmät on järjestetty kunnissa hyvin eri tavoin. Näiden toimintojen integroiminen hyvinvointialueille on erityisen tärkeää ja suunnittelutyöhön olisi kiinnitettävä erityistä huomiota muutosvalmistelussa. Suunnittelutyön lisäksi infraan liittyvät muutokset (laitekustannukset, infran rakentaminen ja hankinnat) vaatii rahaa. Erityisesti perustietotekniikan päivittäminen tietoturvalliselle tasolle on hyvinvointialueen kannalta tärkeää. Tällä hetkellä kuntien osalta ratkaisut ovat toteutukseltaan eritasoisia. Lisäksi on huomioitava yhteydet kuntiin jääviin palveluihin kuten sivistystoimeen ja työllisyyden hoitoon, TYP-toimintaan ja etsivään nuorisotyöhön.

Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallintaa ja ICT:tä koskevat muutoskohteet

Asetusluonnoksen muistiossa todetaan, että avustusta saa käyttää vain välttämättömiin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Avustuksen saajan tulisi arvioida välttämättömyys tapauskohtaisesti. Toiminnallisten muutosten erottaminen järjestelmiin kohdistuvista muutoksista on osittain haasteellista.

Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (pelastustoimen tiedonhallintaa ja ICT:tä koskevat muutoskohteet)

-

Huomiot hyväksyttäviin kustannuksiin (4 §)

Henkilöstökustannukset tulisi huomioida täysimääräisesti hyvinvointialueen rakentamisessa. Nykyisellään järjestelmiä on rakennettu siten, että hoitohenkilöstö on oman toimensa ohella osallistunut ohjelmien rakentamiseen. Erityisesti perustasolla (kunnissa) on tarvetta ICT- osaamisen vahvistamiseen ja lisäresurssien palkkaamiseen. Vaihtoehtoisesti migraatiota ICT-toimintojen osalta perustettavalle hyvinvointialueelle tulisi tehdä jo etupainotteisesti. Tämän tulisi olla

mahdollista ICT-kustannuksiin myönnettävän valtionavustuksen avulla.

Muita ehdotettuja pykälää koskevat huomiot

3 § on kuvattu, että valtionavustus myönnetään hankesuunnitelman perusteella. Miten tässä hankesuunnitelmassa huomioidaan RAKUn ja Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden ICT-toimintojen kehittämisen tavoitteet kuten sote-tilannekeskuksen ja virtuaalisen sote-keskuksen kehittämiseksi tarvittavat ICT-ratkaisut? Jos rahoitusta jää mahdollisesti käyttämättä Etelä-Pohjanmaan RAKU- hankkeessa, olisi suotavaa, että käyttämättä jäävää rahaa voitaisiin kohdentaa hyvinvointialueen valmistelusta aiheutuviin ICT-kustannuksiin.

Asetusta koskevat muut huomiot

Tarvitaan siirtymäajan ohjeistukset, kuka vastaa hyvinvointialueen vastuista tiedonhallintayksikkönä siihen saakka, kunnes hyvinvointialueella on

päätösvaltainen toimielin määrittelemässä mm. tiedonhallinnan ja muutosten vaikutusarvioinnin vastuuta. Lisäksi rahoituksen aikataulu tulee kuvata asetukseen tai erilliseen ohjeistukseen eli mihin saakka rahoitusta on käytettävissä.

Haapala Terhi
Lapuan kaupunki